

رای وحدت رویه در خصوص ابطال وکالت بلاعزل

این متن صرفاً به عنوان نمونه و جهت افزایش اطلاعات و آگاهی شما در این زمینه ارائه شده است. موارد حقوقی مرتبط با امور مربوط به وکالت نامه از جمله **وکالت بلاعزل** و شیوه‌های ابطال آن بسیار پیچیده و متنوع هستند. هر پرونده ویژگی‌های منحصر به فرد خود را داشته و نیازمند بررسی دقیق توسط وکیل متخصص است. به همین علت توصیه می‌شود برای حفاظت از حقوق خود و اتخاذ تصمیم صحیح، از مشاوره حقوقی تخصصی بهره‌مند شوید.

رای خلاصه جریان پرونده

در تاریخ ۲۳/۰۸/۱۳۹۳ خانم م. گ. به وکالت از خانم ف. ک. دادخواستی بطرفیت آقای ر. ع. به خواسته گواهی عدم امکان سازش به استناد وکالتنامه محضری تقدیم دادگاههای عمومی شهرستان ساری نموده و توضیح می‌دهد مطابق سند وکالت به شماره ... دفتر اسناد رسمی شماره ... ساری که خواننده محترم وکالت محضری به موکل خانم ف. ک. بصورت بلا عزل در امر صیغه طلاق در دادگاه ودرهر دفتر خانه بدون حضورشان داده است و موکل بابتل قسمتی از مهریه تقاضای صدور گواهی عدم امکان سازش دارد رسیدگی به شعبه دهم محاکم عمومی ساری ارجاع می‌گردد آقای م. ا. با تقدیم یک برگ وکالتنامه از سوی خواننده آقای ر. ع. اعلام وکالت می‌نماید جلسه دادگاه در تاریخ ۱۶/۰۹/۱۳۹۳ باحضور زوجین ووکلاي آنها تشکیل وکیل خواهان اظهار داشته خواسته مطابق دادخواست بوده وضمناً موکل جهیزیه خود رامسترد نموده و نفقه و اجرت المثل ایام زندگی مشترک خود را کامل بخشیده است وازکل مهریه به تعداد ۳۵۰ سکه تمام بهار آزادی میزان ۵۰ سکه بهار آزادی را به خواننده بذل و مابقی را مطالبه می‌نماید وکیل خواننده اظهار داشته موکل به همسرش علاقه فراوان دارد وهم اکنون نیز که زوجه برای گرفتن مهریه خود وی را ۲۵ روز زندانی کرد مع ذالک به همسرش علاقه مند است و به هیچ وجه حاضر به طلاق وی نیست چون مشکلی که از موجبات طلاق باشد دراو نیست و زوجه نیز دلیل شرعی و قانونی ارائه نکرده است دلیل وی این است همسرش حدود ۷ سال است که از موکل تمکین نمی‌کند و اجازه ازدواج مجدد هم گرفته ولی اقدام نکرده و اما وکالتنامه به دو دلیل بی اعتبار است اولاً وکالت ذاتاً عقد جائزی است و هیچ کس حق ندارد آن را به عقد لازم در آورد به علاوه شرطی که اعلام شده است در ضمن عقد (ضمن عقد خارج لازم) این قسمت از وکالتنامه کاملاً صوری و بی اعتبار است چون بین طرفین هیچگونه عقد لازم دیگری در آن دفتر خانه ویا دفتر اسناد رسمی دیگر تنظیم نگردیده و اگر بین این دو نفر عقد لازم دیگری تنظیم گردیده باید ارائه فرمایند بنابراین با فقدان عقد لازم دیگر عقد جائز وکالت به عقد لازم تبدیل نمی‌شود وعند الشک اصل استصحاب که جواز عقد وکالت را ایجاب می‌نماید محکم است دلیل دوم اینکه موکل بایبان مطالب فوق طی اظهار نامه رسمی

وکیل خود را رسماً از وکالت در طلاق عزل نموده و همین اظهارنامه با همین مضمون را به دفتر خانه اعلام نموده است و موضوع دیگری که لازم است بیان گردد موکل از روی اکراه و اجبار اقدام به این وکالت نموده به این معنی که همسر موکل به اشتباه آگاه شد که او بازن دیگری رابطه نامشروع دارد موکل برای حفظ حیثیت خانوادگی هردو طرف باهمسرش مذاکره و سرانجام به این توافق می‌رسند که ایشان علیه شوهرش تحت عنوان رابطه نامشروع شکایت نکنند و متقابلاً ایشان هم به همسرش حق طلاق بدهد ولی همسرش علیه وی شکایت نمود که خوشبختانه بی‌گناهی وی ثابت شد و قرار منع تعقیب صادر گردید در نهایت تقاضای صدور حکم به بطلان دعوی خواهان نموده است وکیل خواهان ضمن انکار ادعای خوانده در خصوص عدم تمکین زوجه و اقدام خوانده به تحصیل اجازه ازدواج مجدد حکایت از عدم علاقه وی به موکل دارد و ادعای علاقه ناصحیح می‌باشد و در خصوص بی‌اعتباری وکالت بلاعزل در جواب اعلام داشته ازدواج یک عقد لازم بوده که بعد از آن وکالت بلاعزل از سوی خوانده جهت امر طلاق در هر محکمه‌ای به موکل داده شده تا بتواند طلاق بگیرد بنابراین وکالت بلاعزل صوری نبوده و وجاهت شرعی و قانونی داشته است وکیل خوانده در جواب اظهار داشته چون مطالب همکار محترم قانونی نیست احتیاج به پاسخ ندارد به خصوص اینکه موضوع اجبار و اکراه را منکر نگردیده است دادگاه قرار ارجاع امر به داوری صادر و طرفین داوران منتخب خود را معرفی می‌نمایند داوران طی دو مکتوب جداگانه عدم توفیق خود را در جهت اصلاح ذات‌البین اعلام داشته اند ص ۴۱ و ۴۳ دادگاه با اعلام ختم رسیدگی برابر دادنامه شماره ۱۶۷۵ مورخ ۳۰/۱۰/۱۳۹۳ در خصوص دادخواست خانم ف. ک. با وکالت خانم م. گ. به طرفیت آقای ر. ع. به خواسته صدور گواهی عدم امکان سازش پس از احراز علقه ازدواج دائم و بین طرفین از تاریخ ۱/۱۳۸۶/۲۳ پس از انعکاس اظهارات وکیل خواهان در خصوص استناد به وکالت بلاعزل در خصوص طلاق و مدافعات وکیل خوانده با عنایت به عدم توفیق داوران و دادگاه در جهت حصول سازش با عنایت به متن وکالتنامه و قید بلاعزل بودن آن و معتبر بودن سند ضمن وارد دانستن دعوی به استناد ماده ۱۱۱۹ ق مدنی حکم به طلاق صادر و اعلام می‌نماید و میزبان بذل راهم مشخص می‌نماید آقای م. ا. از رأی صادره تجدیدنظرخواهی نموده شعبه ۱۳ دادگاه تجدیدنظر استان مازندران به موجب دادنامه شماره ۱۶۴۶ مورخ ۲۵/۱۲/۱۳۹۳ تجدیدنظر خواهی آقای ر. ع. نسبت به دادنامه شماره ۱۶۷۵ مورخ ۳۰/۱۰/۱۳۹۳ صادره از شعبه دهم دادگاه حقوقی ساری که متضمن صدور حکم طلاق به درخواست زوجه می‌باشد قابل پذیرش دانسته است زیرا عقد وکالت از عقود جائز است و با نوشتن جمله وکالت بلاعزل در وکالت نامه موجب لزوم عقد نمی‌شود که موکل نتواند وکیل را عزل نماید مگر اینکه عدم اختیار عزل وکیل در ضمن عقد لازم دیگری شرط شده باشد در وکالتنامه موضوع پرونده اگر چه زوج به زوجه وکالت برای طلاق داده و در وکالتنامه قید شده در ضمن عقد خارج لازمی موکل حق عزل وکیل را از خود سلب کرده است ولی تجدیدنظرخواه در تاریخ ۱۴/۰۹/۱۳۹۲ ضمن اظهار نامه ای که برای خانم ف. ک. و نیز ارسال اظهار نامه برای سر دفتر اسناد رسمی شماره ... ساری اعلام نموده وکیل خود خانم ف. ک. را از وکالت عزل نموده و اضافه کرده هیچ گونه عقد خارج لازمی بین ایشان و وکیل (زوجه) در دفترخانه یا جای دیگر منعقد نشده است تا وکالت جایز لازم گردد و این جمله به صورت

صوری در وکالت نامه قید شده است در قبال اظهار نامه سردفتر رسمی و خانم ف. ک. علیرغم ابلاغ اظهارنامه در پاسخ تجدیدنظر خواه ایراد و اعتراض نکرده اند علیهذا با عدم احراز وقوع عقد خارج لازم و با تمسک به اصل استصحاب بقاء وکالت و اختیار موکل در عزل وکیل به استناد ماده ۳۵۸ و بند الف ماده ۳۶۸ و ۳۹۷ ق آ دم ضمن نقض دادنامه تجدیدنظر خواسته رأی بر بطلان دعوی خواهان اولیه خانم ف. ک. صادر و اعلام می نماید رأی صادره در تاریخ ۲۵/۰۱/۱۳۹۴ ابلاغ و در تاریخ ۰۹/۰۲/۱۳۹۴ دادخواست فرجامی تقدیم گردیده است در لایحه فرجامی وکیل خانم ک. اولاً تجدیدنظر خواهی وکیل زوج را خارج از مهلت مقرر در ماده ۳۳۶ ق آ دم اعلام و رأی صادره را از این جهت مخدوش دانسته در ثانی طرفین پیرو توافق و تراضی لازم الاجرائی اقدام به تنظیم وکالت نامه بلاعزل نموده اند و دادگاه تجدیدنظر با استنباطی مغایر از اعتبار دادن به سند رسمی خودداری نموده است از طرفی اقرار فرجامخواننده بموجب سند رسمی مشمول مواد ۱۲۵۹ و ۱۲۷۵ و رأی وحدت رویه ۵۴ - ۱۳۵۱/۱۰/۱۳۵۱ و ماده ۲۰۲ آئین دادرسی مدنی بوده و از جمله ادله اثباتی شرعی و قانونی است و این امر قابل نفی نمی باشد و همین که در وکالتنامه قید گردد ضمن عقد خارج لازمی بین آنان شرط بلاعزل بودن وکیل از طرف موکل شده برای بلاعزل بودن وکیل کافی است و دلالت دارد که شرط مذکور در عالم خارج به وقوع پیوست است و مؤید این نظر ماده ۷۰ ق ثبت است و صرف اظهار نامه حقی را ایجاد ننموده و سردفتر تکلیفی جهت پاسخ ندارد و اصل استصحاب درجائی جریان دارد که امری محل تردید باشد و در این خصوص تردیدی نیست و در آخر اعلام داشته گواهی عدم امکان سازش دادگاه نخستین بر اساس وضعیت و سوء رفتار فرجامخواننده و نظریه داوران و عدم تأثیر مساعی دادگاه جهت ایجاد صلح و سازش بوده است در خاتمه با توصیف رأی صادره بر خلاف مقررات شرع و حقوق مکتسبه موکل خود تقاضای رسیدگی و نقض آن را نموده است پرونده پس از طی مراحل قانونی به دیوان عالی کشور ارسال و رسیدگی به این شعبه ارجاع گردیده است . هیئت شعبه در تاریخ بالا تشکیل گردید پس از قرائت گزارش آقای جعفری عضو ممیز و اوراق پرونده مشاوره نموده چنین رأی میدهد:

رأی شعبه دیوان عالی کشور

از ناحیه فرجامخواه اعتراض موجه و مستدلی نسبت به رأی فرجامخواسته به عمل نیامده است و ایراد بردادنامه از حیث استدلال و استناد به قانون و رعایت قواعد دادرسی در حدی نیست که نقض آن را موجب گردد، لذا استنباط دادگاه از دلائل و محتویات پرونده خالی از اشکال مؤثر تشخیص و رأی شماره ۱۶۴۶ - ۲۵/۱۲/۹۳ صادره از شعبه سیزدهم دادگاه تجدیدنظر استان مازندران نتیجتاً ابرام می گردد.

شعبه ۲۳ دیوان عالی کشور - رئیس و مستشار

یعقوب انصاری - موسی جعفری